135111 Klacht over bevordering en discriminatie ongegrond. De school heeft in redelijkheid kunnen besluiten de leerling niet te bevorderen. Niet gebleken is dat de achtergrond van de leerling een rol heeft gespeeld.

ADVIES

In de klacht van:

[klaagster], wonend in [woonplaats], klaagster

tegen

de directie van [school] in [vestigingsplaats], vertegenwoordigd door [bestuurder], verweerder

1. VERLOOP VAN DE PROCEDURE

Op 9 juli 2026, aangevuld op 19 juli 2026, heeft klaagster een klacht ingediend tegen [school]. De Commissie heeft de directie vanwege zijn verantwoordelijkheid voor de gang van zaken op [school] als verweerder aangemerkt in de klacht.

Gelet op de aard van de klacht heeft de Commissie de klacht in behandeling genomen. De klacht is als volgt samengevat:

> Klaagster klaagt over de beslissing van de school om haar niet te bevorderen naar 5 vwo, maar in plaats daarvan naar 4 havo.
> Verder klaagt klaagster erover dat de school heeft geweigerd haar de toetsen voor scheikunde en Engels in te laten zien.
> Daarnaast klaagt klaagster erover dat de school haar heeft gediscrimineerd vanwege haar achtergrond door haar minder kansen te geven waardoor zij mede niet is bevorderd naar 5 vwo.
> Eén en ander zoals toegelicht in het klaagschrift en aanvullende informatie.

Verweerder heeft op 27 augustus 2026 een verweerschrift ingediend.

De Voorzitter van de Commissie heeft op 16 september 2026 besloten om de klacht volgens de schriftelijke procedure te behandelen.
Op 17 september 2026 heeft klaagster gereageerd op het verweerschrift (repliek).

Op 22 september 2026 heeft verweerder een reactie ingediend (dupliek). Op 29 september 2026 heeft klaagster een stuk ingediend.

Op 16 oktober 2026 heeft de Commissie over de klacht beraadslaagd.

Dat wat in de stukken naar voren is gebracht, is, voor zover relevant voor het oordeel van de Commissie, zakelijk in dit advies weergegeven.

2. DE FEITEN

Klaagster is sinds het schooljaar 2025-2026 leerling op [school].
Zij zat in 4 vwo. Het jaar ervoor, 2024-2025 volgde klaagster onderwijs in 3 havo op een andere school.

Op haar eindrapport had klaagster vijf tekortpunten. De vakdocenten van klaagster hebben tijdens de overgangsvergadering op 25 juni 2026 besloten haar niet te bevorderen naar 5 vwo en haar te plaatsen in 4 havo.

3. STANDPUNTEN VAN PARTIJEN

Klaagster
Het is onterecht dat de school klaagster niet heeft bevorderd naar 5 vwo. Klaagster voldoet aan de bevorderingsnormen die de school hanteert. Weliswaar heeft klaagster vijf tekortpunten, maar zij heeft ook drie compensatiepunten. Deze compensatiepunten moeten worden verrekend met de tekortpunten. Dan heeft klaagster nog maar twee tekortpunten en zou ze besproken moeten worden tijdens de rapportvergadering. Gezien het feit dat de mentor van klaagster op het eindrapport klaagsters prestaties gedurende het schooljaar prees ondanks de vele uitdagingen, zou zij in aanmerking zijn gekomen voor bevordering naar 5 vwo.
Daarnaast is het eindrapport aan de leerlingen gegeven op 29 juni 2026, terwijl de toets van Engels pas op 1 juli 2026 in het systeem is gezet. Voor scheikunde was de herkansing van de eerste toetsweek niet in het systeem opgenomen. De beslissing om klaagster niet te bevorderen naar 5 vwo, maar over te laten gaan naar 4 havo is genomen voordat alle cijfers in het systeem waren ingevoerd.

De docent Engels en de docent scheikunde hebben in eerste instantie geweigerd om klaagster haar toetsen te laten inzien en de toetsresultaten te bespreken. Pas na het indienen van de klacht heeft klaagster de toetsen kunnen inzien.

De school heeft klaagster gediscrimineerd. De ongelijke behandeling is gestart nadat bij school bekend werd dat klaagster in een asielzoekerscentrum woont. Zo had de school de regel voor extra tijd al vanaf de eerste toetsweek moeten toepassen en dat is niet gebeurd. Een leerling die korter dan zes jaar in Nederland is, heeft recht op extra tijd bij toetsen. Met deze extra tijd had klaagster betere resultaten behaald. Ook heeft klaagster al in november 2025 met de docent wiskunde gesproken over het vervangen van wiskunde A voor wiskunde B, omdat wiskunde A erg moeilijk is voor klaagster. De docent heeft pas in februari 2026 een besluit genomen, maar dat was zo laat dat het voor klaagster onmogelijk was om de stof en de toetsen van wiskunde B nog in te halen. Hierdoor moest klaagster met wiskunde A het jaar afmaken. Een klasgenoot van klaagster mocht dezelfde dag dat hij erom vroeg de vakken omwisselen. Ook moest klaagster na elke toets de cijfers met de docenten controleren, omdat er regelmatig cijfers niet klopten.
Tijdens een gesprek met school heeft de school als onderbouwing voor de beslissing om klaagster niet te bevorderen ook verwezen naar de achtergrond van klaagster. Een dergelijk criterium wordt niet genoemd in het bevorderingsreglement.
De schermafbeelding uit [schoolplatform], waarop notities zijn vermeld uit de rapportvergadering, vermeldt als datum 8 december 2025. Dit bewijst dat de school al sinds december 2025 het voornemen had om klaagster te laten afstromen en verklaart waarom haar rechten bewust werden belemmerd en haar prestaties gedurende het schooljaar werden tegengewerkt.

Verweerder
Volgens de overgangsnorm voor 4 vwo naar 5 vwo wordt een leerling met vier of meer tekortpunten niet bevorderd en neemt de overgangsvergadering een bindend plaatsingsbesluit. Klaagster had vijf tekortpunten en voldeed niet aan de bevorderingsnorm. De compensatieberekening waarop klaagster zich beroept, maakt geen deel uit van deze specifieke overgangsnorm. Ook de verwijzing van klaagster naar de landelijke slaag-/zakregeling voor eindexamenleerlingen leidt niet tot een andere conclusie. In het bevorderingsreglement staat dat de normen voor de bovenbouw van die regeling zijn afgeleid. Dat betekent niet dat de landelijke eindexamenregeling rechtstreeks van toepassing is op de overgang van 4 vwo naar 5 vwo.

Het bevorderingsreglement bepaalt ook dat de overgangsvergadering kan besluiten een leerling in hetzelfde leerjaar van een andere afdeling te plaatsen. Plaatsing in 4 havo is daarmee uitdrukkelijk een besluit dat de overgangsvergadering op grond van het reglement kan nemen.

De communicatie en het plannen van de inzage van de toetsen had duidelijker en voortvarender gekund. Er is echter geen sprake geweest van een blijvende of categorische

weigering om toetsen in te zien. Voor scheikunde is in de correspondentie uitdrukkelijk meegedeeld dat een afspraak kon worden gemaakt om de toets in te zien. Ten aanzien van Engels geldt dat ook hier de docent de mogelijkheid heeft geboden om de toets in te zien. Een verzoek om inzage brengt echter niet automatisch met zich mee dat de beoordeling moet worden gewijzigd.
De school heeft de gang van zaken rond de verkeerde toets Engels onderzocht, de juiste toets alsnog afgenomen en het behaalde resultaat verwerkt. Ook de vergeten herkansing scheikunde is alsnog afgenomen. De toetsresultaten zijn dus niet buiten beschouwing gebleven.
De gecorrigeerde resultaten hebben niet geleid tot een ander eindcijfer, een ander aantal tekortpunten of een andere bevorderingscategorie. Deze gegevens waren bekend bij de overgangsvergadering en zijn meegenomen in het besluit. De datum van 8 december 2025 die staat op de schermafbeelding in [schoolplatform] waar klaagster naar verwijst, betreft de aanmaakdatum van het veld in [schoolplatform]. De betreffende opmerking in dat veld over plaatsing in 4 havo is gemaakt na de laatste rapportvergadering.

De school betwist dat klaagster vanwege haar afkomst, nationaliteit, verblijfsstatus of culturele achtergrond anders is behandeld. Met het woord ‘background’ werd gedoeld op haar onderwijsachtergrond en eerdere schoolloopbaan, waaronder dus het gevolgde onderwijs in 3 havo op de andere school. Er werd niet gedoeld op haar culturele achtergrond of verblijfstatus. Deze omstandigheden hebben vanzelfsprekend geen rol gespeeld bij de berekening van haar cijfers of bij de toepassing van de bevorderingsnorm. Daarnaast heeft de school verschillende maatregelen genomen om klaagster onderwijs en toetsing te laten volgen, zoals de gelegenheid om onderwijs in 4 vwo te volgen met extra herkansingsmogelijkheden, het beschikbaar stellen van een biologietoets in het Engels, het corrigeren van de gang van zaken rond de toets Engels, het alsnog aanbieden van de vergeten herkansing scheikunde en tijdsverlenging van 25 minuten bij toetsen.
De school begrijpt wel dat het gebruik van het algemene Engelse woord ‘background’ bij klaagster en haar ouders een andere indruk kan hebben gewekt. Achteraf bezien had de school direct en specifieker kunnen spreken over haar ‘educational background’ of eerdere onderwijsloopbaan.

4. OVERWEGINGEN VAN DE COMMISSIE

Klacht over het niet bevorderen naar 5 vwo, maar naar 4 havo

Toetsingskader

De Commissie toetst klachten over bevordering terughoudend, omdat beslissingen over het bevorderen van leerlingen tot het professionele domein behoren van vakbekwame docenten.

De Commissie beoordeelt of het besluit om klaagster niet te bevorderen op zorgvuldige wijze tot stand is gekomen en of de school in redelijkheid tot de beslissing heeft kunnen komen. De Commissie oordeelt niet of een ander besluit beter zou zijn. De Commissie zal bij haar beoordeling uitgaan van het beleid dat de school hanteert voor bevordering. Alleen bij een overduidelijk onjuiste beslissing zal zij een advies geven dat afwijkt van de beslissing van de school.

Besluit
De school komt vrijheid toe bij het vaststellen van de overgangsnormen. De school heeft de overgangsnormen vastgelegd in het bevorderingsreglement 2025-2026.

De overgangsnormen voor de overgang van 4 vwo naar 5 vwo luiden, voor zover relevant, als volgt:

- bij twee of drie tekortpunten, met maximaal één tekortpunt voor een kernvak valt de leerling binnen de bespreekmarge voor 5V;
- bij vier of meer tekortpunten of één of meer tekortpunten in twee kernvakken is de leerling niet bevorderd. Er volgt dan een bindend plaatsingsbesluit van de overgangsvergadering. Plaatsing in 5H is alleen mogelijk als PTA-werk van 4H voor de zomer is afgerond.

Niet in geschil is dat klaagster vijf tekortpunten heeft: één voor biologie, één voor scheikunde, twee voor natuurkunde en één voor informatica. Klaagster valt daarmee in de categorie van vier of meer tekortpunten. Op grond van de vastgestelde overgangsnormen komt klaagster niet voor bevordering naar 5 vwo in aanmerking. De overgangsvergadering neemt op grond van het bevorderingsreglement een bindend plaatsingsbesluit. Uit het bevorderingsreglement volgt dat de overgangsvergadering ook kan besluiten om de leerling naar een ander niveau te laten doorstromen. Dat heeft de overgangsvergadering in dit geval gedaan. Verweerder heeft onbetwist gesteld dat ook nog is aangeboden om 4 vwo opnieuw te doen.

Klaagster heeft aangevoerd dat de school de bevorderingsnorm niet juist heeft toegepast, omdat de compensatiepunten van klaagster niet zijn meegenomen in het totaal aantal tekortpunten.
De Commissie heeft geconstateerd dat in het bevorderingsreglement een omschrijving van het begrip compensatiepunt is opgenomen. Zo is onder meer opgenomen dat bij de overgangsnormen wordt gewerkt met tekorten en compensatiepunten. Echter bij de overgangsnormen zelf spelen de compensatiepunten geen rol. Bij de overgangsnorm 4 vwo naar 5 vwo wordt, blijkens het bevorderingsreglement, slechts gekeken naar het aantal tekortpunten en wordt geen rekening gehouden met compensatiepunten die een leerling heeft. Zoals hierboven reeds aangegeven, komt de school vrijheid toe bij het vaststellen van

overgangsnormen en mag de school een dergelijke overgangsnorm hanteren. De Commissie kan zich echter wel voorstellen dat het opnemen van het begrip compensatiepunten, die kennelijk niet van invloed zijn op de overgangsnormen, voor verwarring heeft gezorgd bij klaagster. De Commissie zal hierover een aanbeveling doen.
Verder volgt uit het bevorderingsreglement niet dat de school de zak-/slaagregeling voor eindexamenleerlingen hanteert. Er is opgenomen dat de regeling daarvan is afgeleid. De Commissie kan dan ook niet anders dan concluderen dat de school de bevorderingsnorm zoals vastgelegd in het bevorderingsreglement heeft toegepast. De school heeft dan ook in redelijkheid kunnen besluiten om klaagster niet te bevorderen naar 5 vwo en haar te plaatsen in 4 havo.

Het is de Commissie niet gebleken dat de school al voor het einde van het schooljaar de beslissing heeft genomen om klaagster niet te bevorderen. De beslissing is immers gebaseerd op al haar cijfers en niet de cijfers die zij tot december 2025 had behaald. De datum 8 december 2026 verwijst inderdaad naar de aanmaakdatum van het veld in [schoolplatform].

De Commissie zal dit klachtonderdeel ongegrond verklaren.

Klacht over weigering inzage toetsen scheikunde en Engels
De Commissie stelt op grond van de stukken vast dat de school heeft erkend dat de communicatie rond het inkijken van de toetsen Engels en scheikunde duidelijker en voortvarender had gekund. Het is de Commissie gebleken dat klaagster pas in september 2026 de toetsen heeft kunnen inzien. Dat is laat, gezien het feit dat het schooljaar reeds was afgelopen. De Commissie deelt dan ook de erkenning van school op dit punt en is van oordeel dat de klacht gegrond is wat betreft het onvoldoende voortvarend inzien van de toetsen. Het is de Commissie echter niet gebleken dat de school klaagster in zijn geheel heeft geweigerd de betreffende toetsen in te zien. De Commissie oordeelt daarom de klacht op dat punt ongegrond.

Klacht over discriminatie vanwege achtergrond klaagster
Klaagster heeft een aantal argumenten aangevoerd op grond waarvan zij meent dat de school haar heeft gediscrimineerd vanwege haar achtergrond (background) als asielzoeker, namelijk:

- het niet juist toepassen van de bevorderingsnormen;
- het niet verstrekken van extra tijd vanaf de eerste toetsweek;
- het niet tijdig reageren op het verzoek om van wiskunde A naar wiskunde B over te stappen;
- de gang van zaken rond het afnemen van de toetsen scheikunde en Engels en de weigering tot inzage;
- de verwijzing naar de achtergrond van klaagster in een gesprek met school.

Discriminatie of vermeende discriminatie vanwege een achtergrond als asielzoeker valt onder het begrip ras uit de Algemene wet gelijke behandeling (AWGB). Wanneer iemand meent dat er jegens hem of haar onderscheid is gemaakt of is gediscrimineerd vanwege ras (afkomst), dan dient deze persoon feiten aan te voeren die onderscheid of discriminatie op grond van afkomst kunnen doen vermoeden (artikel 10 AWGB).

Wat betreft het niet juist toepassen van de bevorderingsnormen heeft de Commissie hierboven geoordeeld dat de school de bevorderingsnorm juist heeft toegepast. Het is de Commissie niet gebleken dat bij het toepassen van de bevorderingsnormen de achtergrond/background van klaagster een rol heeft gespeeld.
Verder staat vast dat klaagster extra tijd heeft gekregen voor het afleggen van toetsen, maar niet meteen vanaf de eerste toetsweek. Uit de stukken is de Commissie gebleken dat de school gelijk heeft gereageerd op een eerste verzoek van klaagster om extra tijd op advies van de Ouder en Kind Adviseur. Vervolgens heeft klaagster kort daarna aangegeven dat zij vanwege haar verblijfstermijn in Nederland (korter dan zes jaar) recht heeft op extra tijd bij toetsen. Uit de stukken blijkt dat de school hierop heeft gereageerd en aangegeven dat hier eerder over was gesproken, maar dat toen was gebleken dat klaagster al langer dan zes jaar in Nederland was. Verder heeft de school aangegeven dat zij alsnog extra tijd op grond van deze regeling kan krijgen als een kopie van een uittreksel uit het bevolkingsregister wordt overgelegd waaruit de datum blijkt waarop klaagster in Nederland is komen wonen. Deze vraag van de school is niet onredelijk. De school heeft voortvarend op de verzoeken gereageerd en klaagster heeft extra tijd gekregen toen duidelijk werd dat zij daar recht op had. De Commissie oordeelt daarom de klacht op dat punt ongegrond. Dat een andere leerling wel direct van vak zou mogen wisselen, doet aan dit oordeel niet af. Niet duidelijk is geworden of sprake was van vergelijkbare gevallen.
Evenmin is aannemelijk gemaakt dat bij de gang van zaken met betrekking tot het inzien van de toetsen scheikunde en Engels, de achtergrond van klaagster een (negatieve) rol heeft gespeeld. Hetzelfde geldt voor het gesprek met school over de achtergrond/background van klaagster. De school heeft voldoende toegelicht dat achtergrond/background verwijst naar het niveau van onderwijs dat zij op de vorige school volgde.

De Commissie is dan ook van oordeel dat geen feiten en omstandigheden zijn op grond waarvan een vermoeden van onderscheid of discriminatie kan worden vastgesteld. Het is de Commissie niet gebleken dat de achtergrond/background van asielzoeker van klaagster een rol heeft gespeeld bij de beslissingen die de school ten aanzien van klaagster heeft genomen. De Commissie zal deze klacht als ongegrond oordelen.

5. OORDEEL

Op grond van bovenstaande overwegingen verklaart de Commissie de klacht gegrond voor wat betreft het onvoldoende voortvarend inzage geven in de toetsen scheikunde en Engels. Voor het overige is de klacht ongegrond.

6. AANBEVELINGEN

De Commissie beveelt het bevoegd gezag van [school] te [vestigingsplaats] aan in het bevorderingsreglement te verduidelijken wat de rol is van compensatiepunten bij het besluit van de overgangsvergadering; namelijk dat compensatiepunten geen rol spelen bij de beoordeling van de overgang van 4 vwo naar 5 vwo en de bepaling van het aantal tekorten daarbij.

Vastgesteld te Utrecht op 3 november 2026 door mr. A.K. Mireku, voorzitter, L. Medema en R. Serné, leden, in aanwezigheid van mr. O.A.B. Luiken, secretaris.

mr. A.K. Mireku
voorzitter

mr. O.A.B. Luiken
secretaris